

Schoolondersteuningsprofiel Basisschool Aan de Bron

1. Inleiding

De Wet Passend Onderwijs is het sluitstuk van een langlopend proces waarin getracht wordt het onderwijs steeds beter af te stemmen op verschillen tussen kinderen. Net als in andere maatschappelijke sectoren, wil men graag zorg bieden in een natuurlijke setting. Schotten tussen regulier en speciaal onderwijs verdwijnen en maken plaats voor flexibele vormen van samenwerking.

In meerdere opzichten is passend onderwijs een cultuurverandering. Het doet een appél op alle betrokkenen om met elkaar zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de verschillen die er nu eenmaal tussen leerlingen bestaan. Het impliceert dat leerkrachten hun professionele rolopvatting van 'tijdig signaleren en verwijzen' vervangen door 'hoe kan ik mijn onderwijs passend maken'.

Het begrip passend onderwijs verwijst dus niet alleen naar wettelijke regels die moeten garanderen dat alle leerlingen onderwijs krijgen dat past bij hun mogelijkheden. In de uitwerking gaat het om (bestuurlijke) afspraken over de verdeling van taken en verantwoordelijkheden binnen scholen en samenwerkingsverbanden en 'mentale betrokkenheid' van leerkrachten bij het proces, maar ook loslaten van routines en gedragsverandering.

Bij het onderwijs aan leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften is diagnosticerend onderwijzen van grote betekenis. Dat houdt in dat planmatig wordt gewerkt volgens de cyclus: signaleren (vaststellen om welke problemen het gaat), een plan maken over wat te doen, dat plan uitvoeren, kijken wat de resultaten zijn en het op grond daarvan bijstellen van het onderwijs (Handelingsgericht Werken, HGW).

Als kapstok fungeert een drie-lagen-model. De eerste laag, de basis, bevat maatregelen waar alle leerlingen van profiteren zoals: goed klassenmanagement, heldere instructies, een interactieve benadering van leerlingen en diagnosticerend onderwijzen. De tweede laag bestaat uit voorzieningen voor leerlingen met 'speciale onderwijsbehoeften' in de vorm van een uitbreiding of intensivering van het gangbare onderwijsaanbod, opdat ook deze leerlingen alsnog de onderwijsdoelen bereiken. De derde laag bevat specialistische maatregelen voor individuele leerlingen; binnen of buiten de school; ter aanvulling of ter ondersteuning van de overige maatregelen.

Naast deze indeling staat de preventieve invulling van taken. Daarin is de leidende gedachte: we investeren in de eerste laag om die zo sterk mogelijk te maken (hoge basiskwaliteit primaire preventie). Om dat te bereiken wordt 'verwijzen' niet gestimuleerd. Signaleert men problemen, dan wordt vooral ingezet op professionalisering en ondersteuning op de werkvloer. Vanuit dit perspectief krijgen de taken op alle lagen een andere invulling. Van groepsleerkrachten wordt verwacht dat zij al hun leerlingen steun en begeleiding bieden. En bij twijfel raad vragen aan anderen.

Van (intern) begeleiders wordt verwacht dat zij op hun beurt leerkrachten ondersteunen (secundaire preventie); hun taak bestaat uit coaching en consultatie bij het vormgeven van de tweede laag. De onderliggende gedachte is dat maatregelen in de drie 'lagen' alleen gecombineerd effect hebben. Het bewaken van die samenhang, bijvoorbeeld door de verantwoordelijkheid bij de groepsleerkracht te houden, word daarmee een belangrijke opgave.

2. Typering van de school

Het uitgangspunt van Aan de Bron is goed onderwijs voor alle leerlingen. Wij willen dat leerlingen vanuit een goede balans in hun sociaal emotionele ontwikkeling naar vermogen en op maat presteren. Veiligheid en innerlijke betrokkenheid zijn de basis voor goede resultaten. Aandacht voor personen als geheel, voor "het kind achter de leerling", is dan ook een belangrijk uitgangspunt voor ons. Daarbij moet leren zinvol zijn en betekenis hebben voor leerlingen.

De instructie en verwerking worden afgestemd op het niveau van de leerling. Wij leren hen met verantwoordelijkheid om te gaan. Dat houdt in dat wij enerzijds structuur bieden in een veilige omgeving, anderzijds de autonomie van leerlingen ontwikkelen door leerlingen te stimuleren en bewust te maken van hun eigen leerproces. Dit leerproces verloopt niet voor iedere leerling hetzelfde. Daar houden wij rekening mee. Dit gebeurt door een adaptieve aanpak waarbij het talent van een leerling wordt geprikkeld.

Ons schoolconcept en de interne organisatie bieden veel mogelijkheden voor adaptief onderwijs. Met twee leerkrachten voor een grotere groep leerlingen is er ruimte voor flexibiliteit, samenwerking en wordt er gebruik gemaakt van elkaars talenten. Dit zie je ook terug in de omvang van de groepsruimten, de aankleding, de indeling en de specifieke werkplekken. Kleinere groepen moeten bij het uitvoeren van een opdracht een eigen werkplek kunnen creëren. De rol van de leerkracht verandert steeds verder van leider naar begeleider. Hierdoor ontstaat ook ruimte voor het begeleiden van leerlingen met meer specifieke ondersteuningsbehoeften.

Om het onderwijsaanbod goed af te kunnen stemmen op de ondersteuningsbehoeften van deze leerlingen, worden deze behoeften in kaart gebracht in overleg met leerling, ouders, leerkracht, intern begeleider en mogelijk externe instanties. Betrokkenheid van alle partijen is hierbij van belang om zo gebruik te kunnen maken van elkaars deskundigheid. Op deze manier kunnen we passend onderwijs bieden aan een groot deel van onze leerlingen.

Onze populatie leerlingen is divers. Een grote groep leerlingen (24%) heeft ouders/verzorgers met een niet Nederlandse nationaliteit, 37% van de leerlingen hebben thuis een andere taal dan het Nederlands. Het ontwikkelingsniveau van leerlingen bij instroom is ook heel divers. Om hier een goed beeld van te krijgen maken we gebruik van de Cito-toets taal voor peuters en rekenen voor peuters. Het onderwijsaanbod wordt zoveel mogelijk afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerling. Om deze onderwijsbehoeften verder aan te scherpen maken we bij aanmelding van nieuwe leerlingen gebruik van een intakeprocedure. Tijdens deze procedure gaan we onder andere in gesprek met ouders en leerling over hun onderwijsbehoeften. De afgelopen jaren is gebleken dat een groot deel van onze populatie, namelijk 30 tot 40%, bij binnenkomst een achterstand heeft op taal en/of rekenen van 1 tot 1 ½ jaar. Dit vraagt van ons om nadruk te leggen op het taalaanbod. In de schakelklas krijgen leerlingen van de onderbouw die dit nodig hebben extra taalaanbod. De taalklas voorziet in het extra taalaanbod van de leerlingen vanaf groep 3. Ouders van leerlingen uit de schakelklas nemen deel aan het project "Op Stap" georganiseerd door Punt Welzijn.

In ons dagelijks onderwijs hebben wij gekozen voor de methodes Kleuterplein, Veilig leren lezen en Taal Actief waarin woordenschat specifiek aan bod komt, binnen de kernconcepten wordt taal/ woordenschat geïntegreerd aangeboden.

Bij de ouders/ verzorgers heeft ongeveer 28% een opleidingsniveau van havo of hoger. Het aantal leerlingen met een extra leerling-gewicht is 11%.

Voor alle ouders is er de mogelijkheid om deel te nemen aan de Ouder Ontmoeting Momenten (OOM) waar diverse thema's over ontwikkeling, opvoeding en onderwijs aan bod komen. Onze contactpersoon van het CJG sluit hier regelmatig bij aan.

3. Basisondersteuning binnen Meerderweert

Om haar missie te realiseren heeft het SWV een ambitieuze kwaliteitsstandaard afgesproken. De doelstelling van het SWV is dat alle basisscholen in het ondersteuningsprofiel van het SWV beschreven voldoen aan een hoge basisondersteuning en zodoende krachtige scholen zullen zijn, die voor al hun leerlingen op de niveaus 1 t/m 3 van het ondersteuningsmodel adequaat tegemoet kunnen komen aan de onderwijsbehoeften. Alle scholen hebben hun huidige mogelijkheden om leerlingen te begeleiden en ondersteunen, beschreven in het schoolondersteuningsprofiel (SOP). De scholen van MeerderWeert hanteren het burgerschapspectief. Uitgangspunt van het burgerschapspectief is dat mensen met een beperking in de eerste plaats gelijkwaardige burgers in de samenleving zijn. Alle schoolprofielen samen geven een overzicht van aanbod aan voorzieningen dat sluitend is en tegemoetkomt aan de vraag van leerlingen die vastgelegd is in onderwijszorgarrangementen.

3.1 Basisondersteuning

Met basisondersteuning bedoelen we datgene wat de leerling in handelingsgerichte termen van een leerkracht, groep en omgeving nodig heeft, om zich binnen die situatie optimaal te ontwikkelen.

De vier aspecten van basisondersteuning zijn:

1. Basiskwaliteit.

De minimale kwaliteit die gemeten wordt door de inspectie van het onderwijs met behulp van het toezichtkader. Scholen die onder het basistoezicht van de inspectie van het onderwijs vallen, hebben hun basiskwaliteit op orde. Basiskwaliteit is dus slecht één aspect van de basisondersteuning.

2. Preventieve en lichte curatieve interventies.

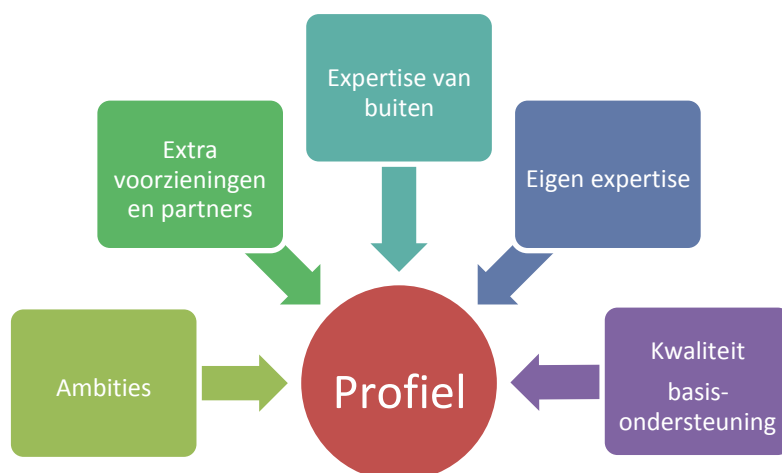
Aanbod voor leerlingen met dyslexie, dyscalculie of afspraken ter voorkomen van gedragsproblemen.

3. Ondersteuningsstructuur.

De wijze waarop de school de ondersteuning aantoonbaar heeft georganiseerd, ernaar handelt en met andere organisaties en specialisten samenwerkt.

4. Planmatig werken.

De manier waarop de school nagaat welke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften leerlingen hebben, daarop een passend onderwijsaanbod organiseert en dat evalueert.

Kwaliteitsaspect - Standaard- en basisondersteuning

3.2. Opbrengsten

- De opbrengsten van school liggen op het niveau dat op grond van de kernmerken van de leerling populatie verwacht mag worden.
- De taalresultaten liggen op dit niveau
- De rekenresultaten liggen op dit niveau
- Leerlingen doorlopen in beginsel de school binnen de verwachte periode van 8 jaar.
- Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.
- De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.
- Er wordt gewerkt volgens de 1-zorg route. Met de 1-zorgroute wordt op groeps-, school- en bovenschoolniveau het onderwijs passend gemaakt aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De kern van de 1-zorgroute is de cyclus van handelingsgericht werken met groepsplannen. Hierin is proactief handelen het uitgangspunt.

Groepsniveau

De cyclus van handelingsgericht werken wordt tenminste twee keer per jaar door de leerkracht doorlopen en kent de volgende stappen:

1. Evalueren en verzamelen van gegevens;
2. Signaleren van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften;
3. Het benoemen van specifieke onderwijsbehoeften;
4. Het clusteren van leerlingen met gelijksoortige specifieke onderwijsbehoeften;
5. Opstellen van het groepsplan;
6. Uitvoeren van het groepsplan.

De uitkomsten worden vastgelegd in een digitaal leerlingvolgsysteem (LOVS + Eduscope).

Schoolniveau

De school richt een ondersteunende structuur in, waarbij de leerkracht ondersteund wordt bij het doorlopen van de cyclus van handelingsgericht werken. De intern begeleider is hierbij de coach van de leerkracht. Hiervoor heeft de intern begeleider drie ankerpunten in de begeleiding:

- de groepsbespreking/ de leerlingbespreking
- de klassenconsultatie/klassenbezoek
- de consultaties met externen

De school beschrijft hoe onderwijsprogramma's en leerlijnen afgestemd zijn op leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie. De begrenzing van ondersteuning voor leerlingen op basis van IQ alleen wordt vermeden.

Voor leerlingen die (structureel) op een of meerdere punten een afwijkend onderwijsprogramma volgen (een arrangement) stelt de school een ontwikkelingsperspectief op. Dit beschrijft hoe dicht de leerling de gestelde doelen kan benaderen en welke extra ondersteuning daarvoor nodig is.

Het schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen. De school heeft adequate aanpak ten behoeve van het voorkomen van gedragsproblemen. In de toekomst zullen zij hier een programma voor gaan hanteren. Zij hanteert een antipestbeleid, zij werkt volgens het handelingsprotocol kindermishandeling en heeft een protocol medisch handelen. De school werkt met een leerlingvolgsysteem voor socialemotionele ontwikkeling.

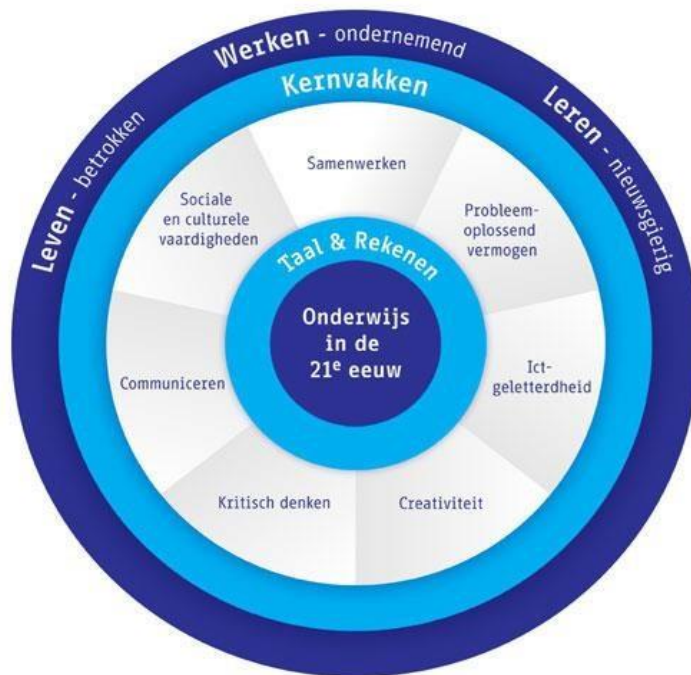
Bovenschool niveau

Scholen, instellingen en professionals werken zodanig met elkaar samen dat er een integraal en passend arrangement is voor leerlingen en hun opvoeders die bijzondere ondersteuning nodig hebben.

3.3. Onderwijsleerproces

De school biedt een uitdagende leeromgeving, hanteert effectieve instructie-methoden en hanteert bewezen (ortho)pedagogische en (ortho)didactische programma's en methodieken die gericht zijn op sociale veiligheid en het voorkomen van gedragsproblemen. De aangeboden leerstofinhouden bereiden de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

1. Kennis voor leren en werk. Het onderwijs zet het kind en zijn brede ontwikkeling centraal. Basiskennis en -vaardigheden zijn noodzakelijk om creativiteit te stimuleren en mogelijkheden en talenten te ontdekken en benutten.
2. Maatschappelijke vorming. Is een taak van scholen en ouders. Zij zijn samenwerkingspartners. Voor actief burgerschap hebben leerlingen een bepaalde houding nodig: open, kritisch, ontdekkend en flexibel.
3. Persoonsvorming. Voor persoonsvorming is het belangrijk dat resultaat niet meetbaar hoeft te zijn, maar merkbaar. We besteden aandacht aan een gezonde leefstijl, mentale gezondheid, een veilige omgeving, sociale omgangsvormen, mondigheid & meningsvorming.

- Leerkrachten geven de leerlingen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.
- Leerkrachten bieden een basis-, verdiept- en breedte aanbod en leggen duidelijk uit, organiseren de onderwijsactiviteit efficiënt en houden leerlingen taak betrokken met behulp van het IGDI-model.
- Leerkrachten stemmen aanbod, instructie, verwerking en onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen. De leerkrachten geven gedifferentieerd instructie op basis, breedte en verdiept niveau.
- Het team werkt gericht aan haar handelingsbekwaamheid en competenties.

Lesmodel interactieve gedifferentieerde directe instructie (IGDI) met convergente differentiatie		
A	B/C	D/E
Start van de les -Dagelijkse terugblik; -Lesdoel aangeven; -Actualiseren van voorkennis.		
Presentatie / interactieve directe groepsinstructie De leerkracht: -Onderwijst in kleine stappen; -Geeft concrete voorbeelden; -Denkt hardop; -Demonstreert / doet voor; -Legt uit.		
Begeleide inoefening De leerkracht: -Laat de leerlingen onder begeleiding inoefenen; -Geeft korte en duidelijke opdrachten; -Stelt veel vragen, bv. vanuit denken-delen-uitwisselen; -Differentieert in vraagstelling.		
Zelfstandig verwerken	Verlengde instructie	Verlengde instructie
	Zelfstandig verwerken	
		Zelfstandig verwerken
Feedback: op het gemaakte werk.		
Afsluiting: doelen, knelpunten, werkhouding vooruitblik en eventueel een korte activerende afsluiter.		

3.4. Opbrengstgericht werken & extra ondersteuning

- De leerkrachten volgen systematisch de vorderingen van de leerlingen.
- De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.
- De leerkrachten volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.
- De leerkrachten signaleren vertraagde/stagnerende en versnelde ontwikkeling bij kinderen vroegtijdig.
- De school werkt conform de protocollen "Leesproblemen & Dyslexie" en "Protocol Ernstige Reken Wiskunde problemen en Dyscalculie".

De leerkracht is verantwoordelijk voor de ondersteuning van de leerlingen in zijn groep. Hij/zij blijft dat het hele proces volgen, zowel voor de ondersteuning in de groep, als voor de extra ondersteuning buiten de groep volgen. De IB-er biedt hierin ondersteuning.

We onderscheiden 5 niveaus van ondersteuning:

Zorg-niveaus	Passend Onderwijs	Onderwijs-zorgbehoeften leerlingen	en van	Wie?
Zorg niveau 1	Basisondersteuning op school	Kwalitatief goed onderwijs en begeleiding		Competente en empathische leerkracht
Zorg niveau 2	Basisondersteuning op school	Idem+ begeleiding van de 25% zwakste leerlingen		Idem + ondersteuner(s) (schoolintern (Rt.))
Zorg niveau 3	Extra ondersteuning op school	Specialistische begeleiding SBO - SO (ontwikkelingsperspectief) zwakste 10%		Idem + onderwijszorg specialist (o.a. Rt.)
Zorg niveau 4	Externe (specialistische) zorg	Individuele diagnostiek en behandeling in j-GGZ (zwakste 5%)		Idem + (mede)behandelaar(s) zorginstelling
Zorg niveau 5	SBO en SO	Zeer specifieke zorg in speciale onderwijssetting		Idem + speciaal multidisciplinair team

Figuur naar: Continuüm van Zorg (2005) – Chris Struiksmā.

Niveau 1

Basisniveau: algemene preventieve ondersteuning in de groep.

De leerkracht geeft kwalitatief goed onderwijs aan zijn/haar groep leerlingen. Daarmee beoogt hij/zij te anticiperen op en rekening te houden met de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De algemene ondersteuning heeft een preventieve functie.

Kenmerken van algemene ondersteuning zijn:

- Helderheid over de na te streven (minimum)doelen.
- Structurele signaleringsmomenten
- Optimale taakgerichte leertijd
- Consequente pedagogisch-didactische aanpak door de leerkracht.
- Een positief werkklimaat.
- Bevorderen van eigen deskundigheid en vaardigheid.

Niveau 2

Basis plus: extra ondersteuning in de groep.

Groepsplan waarin de doelen voor zorg- en plusleerlingen apart beschreven worden. De leerkracht besteedt extra ondersteuning aan een of meerdere leerlingen, die volgens de signaleringsgegevens de stof nog niet in voldoende mate beheersen of extra uitdaging nodig hebben. Of kinderen die gedragsmatig opvallen.

De extra ondersteuning kan in het handelen van de leerkracht tot uitdrukking komen door:

- Meer gerichte leer-en-instructietijd.
- Extra korte specifieke individuele begeleiding
- Extra korte specifieke groepsbegeleiding
- Een aangepaste groepsorganisatie
- Extra pedagogische maatregelen
- Aangepaste materialen

Concreet betekent dit:

- Kringgesprekken
- Individuele gesprekken zowel met ouders als met leerlingen
- Plaats van de leerling in de groep
- Observaties
- Pre-instructie, verlengde instructie, instructietafel, duo-werk
- Samenwerkend leren
- Samenstellen van handelingsplannen

De extra ondersteuning wordt beschreven in het groepsplan.

Niveau 3

Basis plus extra (intern): speciale ondersteuning in overleg met de intern begeleider (leerlingbespreking). Op basis van een analyse en diagnose van de verzamelde gegevens stelt de leerkracht (eventueel samen met de IB-er) een aanvulling op het groepsplan op. De ouders worden op de hoogte gebracht van deze aanpak. De leerkracht voert de aanpak in de groep uit. Bij het inzetten van de speciale ondersteuning kan men denken aan:

- Didactisch aangepaste instructiewijze.
- Ondersteunen van het proces door aangepaste materialen
- Een positief werkklimaat creëren
- Gesprekken met ouders en/of leerlingen
- Verwijzen naar derden o.a. jeugdarts, logopediste, CJG, audiologisch centrum enz.

Niveau 4

Basis plus extra (extern): speciale ondersteuning in overleg met intern begeleider en met externe ondersteuning (handelingsgerichte diagnose, consultatie en/of begeleiding).

Door de leerkracht, de intern begeleider en andere externe instanties wordt op basis van school specifieke informatie en de gegevens uit extern onderzoek een plan van aanpak opgesteld. Dit wordt verwerkt in het groepsplan of in individuele aanpassingen in het groepsplan. Dit plan van aanpak wordt voor een vastgestelde periode in de groep uitgevoerd, de intern begeleider kan hier ondersteuning bieden. Ook kan er ondersteuning geboden worden in de vorm van ambulante begeleiding vanuit het speciaal (basis)onderwijs. Als de vastgestelde periode van het handelingsplan eindigt, wordt er geëvalueerd met alle betrokkenen.

Op basis van deze evaluatie zal men beslissen over de voortgang. Bijvoorbeeld:

- Verlenging van de werkperiode
- Leerling aanmelden bij een andere basisschool of een TLV-aanvragen voor aanmelding S(B)O.
- Einddoelen voor de leerling aanpassen aan zijn/haar mogelijkheden (OPP)
- Instanties en/of werkzaamheden waarmee men dan te maken kan krijgen zijn:
 - Bureau Jeugdzorg
 - GGZ
 - Advies en Meldpunt Kindermishandeling
 - Audiologisch Centrum
 - Mutsaersstichting
 - Maatschappelijk werk
 - Riagg
 - CJG
 - S(B)O
 - Onderwijskundig rapport

Niveau 5

Extern: Zeer speciale ondersteuning in het SO of SBO.

Aanvragen toelaatbaarheidsverklaring (TLV):

De leerling is geplaatst binnen het SBO of SO en wordt daar verder begeleid.

4. Basisondersteuning op Aan de Bron

4.1. Sterke kanten en te ontwikkelen zaken

Sterke kanten:

Onderwijs dat recht doet aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen staat centraal.

Een onderwijsbehoefte bestaat uit twee delen:

1. Welke doelen streef je samen met de leerling na.

2. Wat heeft deze leerling (extra) nodig om deze doelen te bereiken.

Het afstemmen van het onderwijs op de onderwijsbehoeften van de leerlingen gebeurt o.a. door:

- Instructie en verwerking zoveel mogelijk aan te laten sluiten op het niveau van de leerlingen. Dit kan in groepen en/of individueel. Voor een goede instructie hanteren we het IGDI-model en gaan te werk volgens HGW waarbij er 3 instructiegroepen zijn. Voor rekenen, spelling en woordenschat wordt gebruik gemaakt van de adaptieve software van Gynzy en het gebruik van iPads. - Extra taalondersteuning (schakelklas en taalklas) en een rijke taalomgeving d.m.v. kernconcepten en taalmethode.
- Een voorspelbaar en veilig pedagogisch klimaat door start schooljaar met het thema Binding en de uitvoering van het omgangsprotocol.
- Een duidelijke, gestructureerde leeromgeving. We hebben ruimtes waarin leerlingen aan het werken kunnen individueel of met een klein groepje. We maken gebruik van koptelefoons naar behoefte van leerlingen. Leerlingen kunnen gebruik maken van een hulpmapje of een hulpmaatje.
- Een omgeving die de sociaal emotionele ontwikkeling en het sociaal gedrag bevordert. We maken gebruik van de methode Leefstijl en ook binnen de kernconcepten is hier aandacht voor. Voor het meten en analyseren van deze ontwikkeling maken we gebruik van Viseon.
- Een geïntegreerd onderwijsaanbod met afwisselende opdrachten en werkvormen. Bij kernconcepten zijn de zaakvakken, kunst en cultuur en techniek verweven en vormgegeven in thema's. De verschillende intelligenties van kinderen komen hierbij aan bod (MI).
- Het bevorderen van eigenaarschap. De leerlingen worden meegenomen in hun eigen leerproces. Vanaf groep 5 nemen de leerlingen structureel deel aan de gesprekken, (LOL) leerling-ouder-leerkrachtgesprekken.
- Bij specifieke behoeften die niet binnen de basisondersteuning vallen kunnen we middelen aanvragen om hier op school wel aan tegemoet te komen. Dit gebeurt altijd in overeenstemming met de ouders en het intern ondersteuningsteam.

Ontwikkelpunten:

Onze school is een lerende school. Leerkrachten zijn constant op zoek naar verbetering en diepgang. Vanuit de evaluaties van het onderwijsaanbod, de leerlingenzorg en tevredenheidsspeilingen komen de volgende punten naar voren als ontwikkelpunten binnen de basisondersteuning:

- Vergroten van de didactische vaardigheden van leerkrachten ten aanzien van het rekenonderwijs.
- Vormgeving van het groepsplan veranderen zodat dit een werkdocument wordt.
- Uitvoering van het OPP in de dagelijks praktijk verder vormgeven.
- Verdieping van de gesprekken met leerlingen.
- Mogelijkheden van Gynzy onderzoeken en uitbreiden om de instructies nog beter af te kunnen stemmen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Verbeterpunten worden opgenomen in de jaarplanning.

4.2. De vier aspecten van basisondersteuning binnen onze school

1. Basiskwaliteit

De minimale onderwijskwaliteit wordt gemeten door de inspectie van het onderwijs met behulp van het toezichtkader. Onze school valt onder het reguliere toezichtkader.

We werken handelingsgericht volgens de HGW-cyclus.

Leerkrachten ontwikkelen steeds meer kennis over de leerlijnen, en weten wat nodig is om de prestaties van leerlingen te verhogen. Leerkrachten nemen deel aan lerende netwerken, studiedagen en opleidingen om hun eigen professionaliteit te verhogen.

2. Preventieve en lichte curatieve interventies

Dit geven we als volgt vorm:

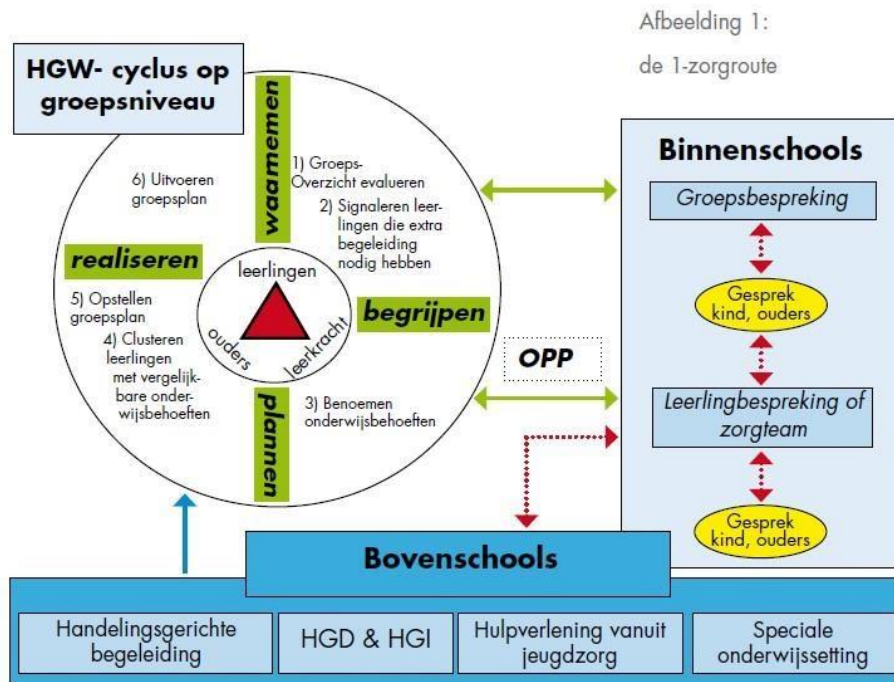
- Alle leerkrachten hebben ervaring in het omgaan met leerlingen met gedragsproblemen en leerlingen met een diagnose zoals: ADHD, ADD, ASS en TOS.
- Een aantal leerkrachten is specifiek geschoold in het omgaan met leerlingen met leerproblemen en/of minderbegaafdheid, maar alle leerkrachten zijn in staat om te gaan met leerlingen met deze problematiek.
- Alle leerkrachten staan open voor de begeleiding en ondersteuning van experts bij hulpvragen m.b.t. onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen.
- Voor de signalering van de ontwikkeling maken wij gebruik van de volgsystemen Viseon (sociaal-emotioneel ontwikkeling) en Cito (cognitieve ontwikkeling). De gegevens worden geanalyseerd en gekoppeld aan informatie vanuit de ouders, de leerling zelf en observaties van de leerkracht.

Naar aanleiding van bovengenoemde leerling-analyse hebben wij een aanbod op schoolniveau om in de groepen leerlingen te ondersteunen met lees en/of rekenproblemen. Signalering van ontwikkelingsachterstanden gebeurt in een zo vroeg mogelijk stadium. De inzet van ondersteuning gebeurt in principe preventief.

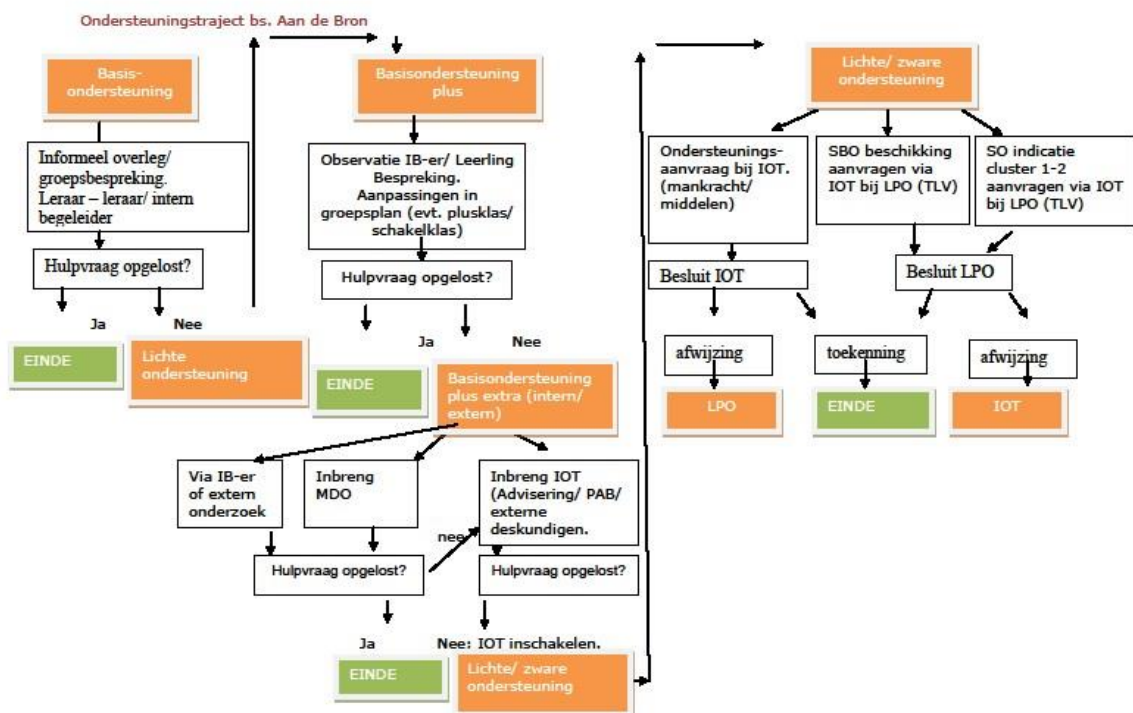
- Bovengenoemde Citoanalyse vindt ook plaats op groeps- en schoolniveau en vormt de basis voor de groepsplannen.
- Er is een school specifiek Dyslexieprotocol, afgestemd op het dyslexieprotocol van Meerderweert.
- De organisatie van ons onderwijs biedt ons de mogelijkheid om te zorgen voor een goed klassenmanagement en voldoende differentiatiemogelijkheden van hoog niveau.
- De leerkrachten verkennen en benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen door o.a. observatie, gesprekken en het analyseren Gynzy en toetsen. Deze wordt in Eduscope genoteerd onder het kopje Leerlinganalyse en Onderwijsbehoefte.
- De leerkrachten bekijken en bespreken de wisselwerking tussen de leerling, de leerkracht, de groep, de leerstof om de onderwijsbehoefte te begrijpen en daarop af te stemmen.
- Leerkrachten maken gebruik van stilteplekken, studiematjes, koptelefoons en dergelijke om tegemoet te komen aan onderwijsbehoeften van leerlingen.
- De leerkrachten reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders en collega's.
- De leerkrachten zijn zich bewust van de grote invloed, die zij hebben op de ontwikkeling van hun leerlingen.
- Op school is een veiligheidsprotocol aanwezig waarin staat beschreven hoe op individueel, groeps- en schoolniveau ingespeeld wordt op het voorkomen van en begeleiden bij gedragsproblemen.
- De leerkrachten benaderen alle kinderen op een positieve manier en werken actief aan een positief pedagogisch klimaat.
- De directie gaat op klassenbezoek om o.a. de basiskwaliteit te bewaken en te verbeteren. Middels de gesprekkencyclus vinden voortgangsgesprekken, functioneringsgesprekken en beoordelingsgesprekken plaats.
- De intern begeleiders gaan op klassenbezoek om o.a. het pedagogisch/didactisch klimaat en de basisondersteuning te bewaken en te verbeteren.

3. Ondersteuningsstructuur

De ondersteuningsstructuur op school krijgt vorm vanuit het handelingsgericht werken. Er wordt planmatig en cyclisch gewerkt volgens de HGW-cyclus.

In onderstaand schema wordt het ondersteuningstraject weergegeven zoals deze op onze school wordt doorlopen.

- De IB'ers zijn verantwoordelijk voor een goede ondersteuningsstructuur binnen de school.
- De leerkrachten zijn verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van groepsplannen die vertaald zijn in een dag- en/of week planning.
- De leerkrachten zijn in staat om preventieve en (licht) curatieve interventies te plegen bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.
- De leerkrachten observeren en interveniëren dagelijks en dit wordt, indien noodzakelijk, vastgelegd in de dag planning of het leerling journaal.

De gecertificeerde IB'ers hebben samen 4 dagen per week aan IB-tijd in te vullen. Voor de overkoepelende taken is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Daarnaast is voor de groepsgerichte taken een onderverdeling tussen onderbouw (groep 1 t/m 4) en naar de bovenbouw (groep 5 t/m 8).

Planmatig werken

De ondersteuningsstructuur is planmatig beschreven op individueel, groeps- en schoolniveau en is opgenomen in de jaarplanning.

Op groepsniveau doorlopen wij de cyclus van HGW 4 keer waarbij 2 maal per jaar een groeps- en leerlingbespreking met leerkracht, IB'er en eventuele externe ondersteuning plaats vindt.

Op schoolniveau doorlopen we de cyclus 2 maal waarna een monitor bespreking met IB, directie en bestuur plaats vindt. Tijdens teamvergaderingen worden de resultaten op schoolniveau teruggekoppeld naar het team.

5. Deskundigheid voor ondersteuning van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

5.1. Deskundigheid intern en extern

Het schoolteam heeft brede kennis van de cognitieve, sociale, fysieke en mentale ontwikkeling van leerlingen. Er zijn twee intern begeleiders en remedial teachers, een taal-leesspecialist, rekenspecialist, meer- en hoogbegaafdenspecialist en een dyslexiespecialist. Meerdere leerkrachten hebben de opleiding excellente leerkracht of gedragspecialist gevolgd.

Leerkrachten signaleren vertraagde of stagnerende ontwikkeling bij leerlingen. Met sterke voorkeur in een zo vroegtijdig mogelijk stadium. Hiervoor maken wij gebruik van de methode-gebonden toetsen en twee keer per jaar voeren wij een diepte analyse uit op basis van de CITO LOVS resultaten.

De school heeft een Intern Begeleidingsteam (IB-team) van twee IB'ers en kan een beroep doen op het Intern Ondersteuningsteam (I.O.T.) van Meerderweert. Het IOT is vanaf ondersteuningsniveau 4 betrokken en pakt complexe onderwijs- en opvoedingsvraagstukken op voor advies, begeleiding of verwijzing. Het IOT bestaat uit een orthopedagoog en een bovenschool intern begeleider. Op aanvraag kunnen andere deskundigen ingeroepen worden.

De school heeft twee keer per jaar een extern overleg waarbij het IB-team leerlingen met specifieke behoeften of zorgen bespreekt met een GGD-arts en een medewerker het Centrum Jeugd en Gezin. Indien wenselijk sluit ook het IOT hierbij aan.

De school heeft actuele kennis van de zorgroute voor onderwijs en heeft het actuele aanbod van de jeugdgezondheidszorg in de regio in beeld. De intern begeleiders nemen hiertoe deel aan de netwerken "Passend onderwijs" van het samenwerkingsverband en de Meerderweert netwerken voor IB en directie.

Met ingang van maart 2015 heeft de school de beschikking over een jeugd en gezinswerker. Deze is aan school verbonden om de toegankelijkheid tot ondersteuningsvragen in de thuissituatie voor ouders te vergroten.

De school benadert ouders als educatieve en pedagogische partners. De communicatie met ouders is cruciaal. Het streven is om ouderbetrokkenheid 3.0 in te gaan zetten om de ontwikkeling van kinderen de beste kansen te bieden. Als school gaan wij uit van de kracht van de drie-eenheid leerling, ouders, school. Samenwerking is nodig om te komen tot diepgaande ondersteuning van de leerling.

5.2. Aandacht en tijd

Onze groepen zijn homogeen samengesteld. Twee groepen van dezelfde leeftijd zitten samen in een grote ruimte met twee leerkrachten. Een (klein) deel van de tijd hebben de groepen 3-8 één leerkracht in verband met beperkte ruimte in de formatie. Doordat er op bepaalde momenten twee paar handen in de klas zijn is het mogelijk om meer diversiteit aan te brengen in instructie en aandacht. Op deze manier wordt zoveel mogelijk tegemoetgekomen aan de specifieke behoeften van leerlingen.

5.3. Samenwerking met partners

Onze school is onderdeel van kind-centrum Aan de Bron. Binnen dit kind-centrum is Humanitas actief voor de voorschoolse (dagopvang en peuterspeelzaal) en buitenschoolse opvang (voor-en naschoolse opvang), daarnaast is PSW-junior ook in het gebouw gehuisvest voor de opvang en ondersteuning van kinderen tot 5 jaar met een ontwikkelingsachterstand. De komende jaren zal gewerkt worden aan het opbouwen van een intensieve samenwerking tussen deze 3 geledingen rondom zorg en warme overdracht van leerlingen.

6. Ondersteuningsvoorzieningen

6.1. Passend aanbod

Leerlingen met speciale behoeften worden waar mogelijk in de klas bediend met een passend aanbod. Wanneer behoeften heel specifiek zijn of wanneer in de klas onvoldoende tegemoet gekomen kan worden aan de behoeften hebben we enkele voorzieningen buiten de klas.

Schakelklas

De schakelklas is er voor leerlingen van de groepen 1 en 2 met een achterstand of stoornis in de taalspraakontwikkeling en leerlingen met een NT2 problematiek. Er wordt veel aandacht besteed aan woordenschat en correcte zinsbouw. Leerlingen die in aanmerking komen voor de schakelklas krijgen gemiddeld tweemaal per week een extra aanbod in de schakelklas. Dit aanbod wordt verzorgd door één leerkracht. De schakelklas wordt gefinancierd met VVE gelden en budgetten van REC 2 (taal- spraakstoornis) en is alleen voor leerlingen van onze basisschool.

Taalklas

De taalklas is voor leerlingen met een NT2 problematiek. Er wordt veel aandacht besteed aan taalspraakontwikkeling, woordenschat en (begrijpend)lezen. De Taalklas is een bovenschools aanbod waar leerlingen vanaf groep 3 voor in aanmerking kunnen komen. In overleg met de IB'er wordt een passend arrangement aangeboden waarbij wij streven naar een goede integratie met de eigen groep. De Taalklas wordt gefinancierd vanuit de Gemeente.

Meer- hoogbegaafdenklas.

Leerlingen die in hun ontwikkeling voorlopen worden gevolgd via het protocol Meer- en hoogbegaafdheid Meerderweert. Indien het protocol en onderzoek op Meerderweert niveau uitwijst dat leerlingen in aanmerking komen voor de meer- en hoogbegaafdenklas worden deze, na overleg met ouders, hierin geplaatst. Leerlingen krijgen dan een passend aanbod van een meer- en hoogbegaafdenspecialist gedurende een dagdeel per week. Deze groep is voor alle leerlingen van Meerderweert.

6.2. Gebouw

Onze school heeft twee verdiepingen. Alle ruimtes zijn rolstoeltoegankelijk, ook zijn er liften aanwezig om de bovenste etages te bereiken.

6.3. Protocollen/plannen

Op school zijn diverse protocollen en plannen aanwezig waarin procedures en taken uitvoerig staan beschreven. Deze protocollen maken onderdeel uit van het ondersteuningsplan 2015-2019. De volgende protocollen zijn op school aanwezig:

- Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld
- Protocol medicijnverstrekking en medisch handelen
- Ondersteuningstraject BS Aan de Bron
- Protocol meer en hoogbegaafden
- Toets-protocol
- School specifiek protocol leerproblemen en dyslexie
- Overgangsprotocol groep 1-2-3
- Handleiding groepsanalyse groepsplan
- Intakeprocedure
- Protocol schorsing en verwijdering
- Sociaal veiligheidsplan

Er wordt de komende periode o.a. gewerkt aan een beleidsplan Rekenen. Daarnaast zal er veel aandacht worden besteed aan het digitale ontwikkelingsperspectief (OPP) waarbij gebruik gemaakt zal worden van diverse nieuwe functies binnen Eduscope.

7. Grenzen aan de mogelijkheden van de leerlingenzorg en aan het onderwijs

De wet op passend onderwijs is ingegaan per 1 augustus 2014. Schoolbesturen hebben nu te maken met zorgplicht. Dit betekent dat scholen ervoor moeten zorgen dat iedere leerling die op hun school zit of wordt aangemeld een passende onderwijsplek binnen het samenwerkingsverband krijgt.

Bij de aanmelding van een nieuwe leerling met extra ondersteuningsbehoefte zal de directie in overleg met de IB'ers en het team een afweging maken of de school voldoende in staat is een passend aanbod te bieden.

De school zal eerst kijken naar wat een leerling nodig heeft. Indien de school zelf onvoldoende tegemoet kan komen aan de onderwijsbehoeften van de leerling heeft de school de verantwoordelijkheid om een andere goede plek voor de leerling te zoeken. Daarbij is het belangrijk dat de school samen met de ouders kijkt naar wat een goed passende school voor hun kind is.

Bij reeds aangemelde leerlingen zal bij het stagneren van het onderwijsleerproces dezelfde afweging worden gemaakt.

Onze basisschool is mede door voorzieningen en deskundigheid zoals beschreven in paragraaf 5 een brede zorgschool. Grenzen aan de zorg zijn er wanneer de school niet tegemoet kan komen aan de (onderwijs)behoeften van de leerlingen. Daarmee is dit geheel afhankelijk van de ondersteuningsvraag van de betreffende leerling, de overige leerlingen uit de groep en de leerkracht in de groep. Uitgangspunt is altijd de vraag wat het beste is voor de leerling.

Voor het creëren van een passend aanbod hebben wij een aantal factoren en voorwaarden geformuleerd:

Domein	Dit kunnen wij wel indien/ dankzij...	Dit kunnen wij niet indien....
Taalontwikkeling, TOS en/ of NT2	<p>Dankzij</p> <ul style="list-style-type: none"> • De rijke taalomgeving die leerkrachten creëren • De ondersteuningsarrangementen vanuit REC 2 <p>Indien...</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling deel mag nemen aan de schakelklas en de ouders deelnemen aan de bijbehorende activiteiten • De leerling deel mag nemen aan de taalklassen de ouders deelnemen aan de bijbehorende activiteiten • De ouders thuis meewerken aan een talige omgeving 	<ul style="list-style-type: none"> • Het leerrendement onvoldoende is • Het welbevinden van de leerling onvoldoende is • Er geen goede samenwerking met de ouders mogelijk is • Het ten koste gaat van de leerling/ leerkracht of overige leerlingen • De punten uit de middelste kolom zijn geprobeerd en onvoldoende resultaat hebben

	<ul style="list-style-type: none"> • De ouders openstaan voor ondersteuning door REC 2 en/ of logopedistes • De lln. eenvoudige opdrachten begrijpt en uit kan voeren • De lln. leerbaar is • De lln. gemotiveerd is • Focus en responsinhibitie zodanig zijn dat het (aangepaste) lesprogramma gevolgd kan worden • De lln. voldoende of groeiende sociale vaardigheden kan laten zien • Kleine aanpassingen voldoende zijn om instructie te kunnen volgen en zelfstandig te kunnen werken. Denk daarbij aan: visualisatie, navragen of informatie begrepen is, kleine aanpassingen in het lesprogramma etc. • Ouders samenwerken met de school 	
Meer- hoogbegaafdheid	<p>Dankzij...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mogelijkheden voor de meerschoolse plusklas • Het verrijkingsaanbod groep (protocol meer- en hoogbegaafdheid) • Het werken met kernconcepten dat kansen biedt om de metacognitie te stimuleren en ontwikkelen <p>Indien...</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling in de klas gemotiveerd is om verrijkingswerk te doen • Ouders akkoord gaan met externe ondersteuning 	<ul style="list-style-type: none"> • Het welbevinden van de leerling onvoldoende is • Er geen goede samenwerking met de ouders mogelijk is • Het ten koste gaat van de leerling/ leerkracht of overige leerlingen • De punten uit de middelste kolom zijn geprobeerd en onvoldoende resultaat hebben •
Sociaal-emotioneel	<p>Dankzij...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Acceptatie en veiligheid door grote groepen en diversiteit in populatie • Inzet weerbaarheidstrainingen intern of extern • Sociale veiligheidsplan <p>Indien...</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het welbevinden van de leerling onvoldoende is • E sprake is van fysiek of verbaal geweld • Er geen goede samenwerking met de ouders mogelijk is

	<ul style="list-style-type: none"> • Ouders akkoord gaan met extra ondersteuning intern of extern 	<ul style="list-style-type: none"> • Het ten koste gaat van de leerling/ leerkracht of overige leerlingen • De punten uit de middelste kolom zijn geprobeerd en onvoldoende resultaat hebben •
Ernstige leesproblemen en dyslexie	<p>Dankzij...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunende middelen zoals I-pads, Gynzy, digitale toetsen etc. • Mogelijkheid tot inzet dyslexie expert <p>Indien....</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ouders, school en begeleiders samen tot afspraken kunnen komen voor ondersteuning op school • De leerling zelfstandig of met hulp van een maatje de ondersteunende middelen in kan zetten • De leerling met ondersteunende middelen het onderwijs kan volgen 	<ul style="list-style-type: none"> • De geboden ondersteuning onvoldoende is om het onderwijs te kunnen volgen
Ernstige rekenproblemen en dyscalculie	<p><u>Signaleren</u></p> <p>Dankzij...</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerkrachtvaardigheden op spoor 1 en 2 is er goede signalering van rekenproblemen <p><u>Onderzoek en behandeling</u></p> <p>Dankzij...</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerkrachtvaardigheden op spoor 3 en de inzet van internbegeleiders en rekenexpert zijn curatieve interventies (beperkt) mogelijk (rekenproblemen) <p>Indien...</p> <ul style="list-style-type: none"> • De ouders externe ondersteuning (RT) bekostigen voor rekenen (dyscalculie) • Ouders, school en begeleiders samen tot afspraken kunnen komen voor ondersteuning op school 	<ul style="list-style-type: none"> • Het welbevinden van de leerling onvoldoende is • De geboden ondersteuning onvoldoende is om het rekenonderwijs te kunnen volgen • Zonder externe hulp/ begeleiding op spoor 3 t.b.v. onderzoek en diagnose

<p>ASS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De lln. zich aan de school- en klassenregels kan houden • Er geen bedreiging is voor andere lln. • De lln. leerbaar is (verwachte uitstroom minimaal praktijkonderwijs) • Kleine aanpassingen voldoende zijn om instructie te kunnen volgen en zelfstandig te kunnen werken. Denk hierbij aan: koptelefoon, rustige werkplek, time-timer, visualiseren, afdekblad, meichenbaummethode etc. • Ouders akkoord gaan met ambulante begeleiding of andere ondersteuning op school t.b.v. de ontwikkeling van de lln. • De ondersteuningsbehoefte van de overige leerlingen en groepsgrootte niet belemmerend zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> • Als er sprake is van fysiek of verbaal geweld • Er geen goede samenwerking met de ouders mogelijk is • Het ten koste gaat van de leerling/ leerkracht of overige leerlingen • De punten uit de middelste kolom zijn geprobeerd en onvoldoende resultaat hebben •
<p>ADHD</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De lln. zich aan de school- en klassenregels kan houden • Er geen bedreiging is voor andere lln. • Het gedrag van de leerling niet storend is voor zijn klasgenoten • De lln. leerbaar is • Ouders akkoord gaan met ambulante begeleiding of andere ondersteuning op school t.b.v. de ontwikkeling van de lln. • Ouders samenwerken met de school • Focus en responsinhibitie zodanig zijn dat het lesprogramma gevolgd kan worden • Kleine aanpassingen voldoende zijn om instructie te kunnen volgen en zelfstandig te kunnen werken. Denk hierbij aan: koptelefoon, rustige werkplek, taakreductie, opdelen van instructie, time-timer, afdekblad, wiebelkussen, study-buddy, visualiseren, meichenbaummethode etc. • 	<ul style="list-style-type: none"> • Als er sprake is van fysiek of verbaal geweld • Er geen goede samenwerking met de ouders mogelijk is • Het ten koste gaat van de leerling/ leerkracht of overige leerlingen • De punten uit de middelste kolom zijn geprobeerd en onvoldoende resultaat hebben •

<p>Gedrag(stoornis)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De lln. zich aan de school- en klassenregels kan leren houden • Er geen bedreiging is voor andere lln. • De leerling leerbaar is zowel cognitief als sociaal-emotioneel • Kleine aanpassingen voldoende zijn om instructie te kunnen volgen en zelfstandig te kunnen werken. Denk hierbij aan: koptelefoon, rustige werkplek, time-timer etc. • Er een “escape” mogelijk is (tijdelijke opvang bij ondersteunend personeel/ andere klas/ ouders. • Ouders akkoord gaan met ambulante begeleiding of andere ondersteuning op school t.b.v. de ontwikkeling van de lln. • Ouders samenwerken met de school • De ondersteuningsbehoefte van de overige leerlingen en groepsgrootte niet belemmerend werken • 	<ul style="list-style-type: none"> • Als er sprake is van fysiek of verbaal geweld • Er geen goede samenwerking met de ouders mogelijk is • Het ten koste gaat van de leerling/ leerkracht of overige leerlingen • De leerling het gezag van de leerkracht niet respecteert • De punten uit de middelste kolom zijn geprobeerd en onvoldoende resultaat hebben
<p>Medisch</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fysieke beperkingen zoals rolstoel, krukken, schrijf motorische aanpassingen • Ouders akkoord gaan met ambulante begeleiding vanuit Adelante, REC 1 of REC 2 of een soortgelijke hulpverlening • Gehoorbeperking waarbij de leerling met hoorapparaten of soloapparatuur de leerkracht kan verstaan • Zichtbeperking waarbij de leerling met behulp van kleine aanpassingen zoals vergrotingen, groter scherm, ander licht etc. het onderwijs voldoende kan volgen • Er een goede samenwerking met de ouders mogelijk is • De leerling is niet zindelijk door een medische oorzaak, afspraken over verschoning worden met ouders gemaakt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Er medische handelingen nodig zijn en er geen verpleegkundige aanwezig is • De leerling afhankelijk is van gebarentaal of liplezen • De leerling niet zelf kan spreken • De leerling afhankelijk is van braille • De leerling is niet zindelijk en er is geen medische oorzaak.

<p>Cognitieve ontwikkeling</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De leerling een gemiddeld IQ heeft van rond de 80 of hoger • De verwachte uitstroom een functioneringsniveau van M6 of hoger is • Een beperking in het leren niet samen gaat met andere belemmeringen zoals een gedragsstoornis, ADHD, ASS of een fysieke beperking • Het emotioneel welbevinden van de leerling minimaal voldoende is • De werkhouding van de leerling voldoende is om gedurende langere tijd op eigen niveau zelfstandig te kunnen werken • Het werken met kernconcepten biedt kansen om je andere talenten te laten zien • De ouders akkoord gaan met het volgen van een eigen leerlijn indien nodig • De ouders thuis voldoende kunnen ondersteunen met huiswerk 	<ul style="list-style-type: none"> • Er geen goede samenwerking met de ouders mogelijk is • Het ten koste gaat van de leerling/ leerkracht of overige leerlingen • De punten uit de middelste kolom zijn geprobeerd en onvoldoende resultaat hebben
--------------------------------	---	--